

การอบรมหลักสูตร : อาสาสมัครจิตอาสา ดูแลแม่วัยรุ่นในชุมชน

อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

โครงการชุมชนร่วมใจพัฒนาอนามัยวัยรุ่นในอำเภอเชียงดาวและอำเภอแม่เมาะ
จังหวัดเชียงใหม่

โดย สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ

ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

และ

องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF)

unicef for every child

รายงาน การประเมินผลการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรม

และประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

การอบรมหลักสูตร : อาสาสมัครจิตอาสา ดูแลแม่ข่ายรุ่นในชุมชน อำเภอเชียงดาว

การอบรมอาสาสมัครจิตอาสาดูแลแม่ข่ายรุ่นในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดแกนนำจิตอาสา ที่มีความรู้สามารถในการดูแลแม่ข่ายรุ่นตั้งครรภ์และหลังคลอดในชุมชน ที่ทำงานเป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือแม่ข่ายรุ่นให้สามารถดูแลตนเองและเลี้ยงดูทารกได้อย่างถูกต้อง และเข้าถึงบริการด้านต่าง ๆ ได้ แก่ ด้านสุขภาพ การศึกษาต่อการพัฒนาด้านการงานและอาชีพ และการช่วยเหลือของภาครัฐและภาคประชาสังคม ให้สามารถพึ่งตนเองในการดูแลตนเองและครอบครัวได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การประเมิน:

1. เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจและสามารถดูแลและการช่วยเหลือแม่ข่ายรุ่นในชุมชนเบื้องต้นของอาสาสมัครดูแลแม่ข่ายในชุมชน
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมอาสาสมัครดูแลแม่ข่ายในชุมชน อำเภอเชียงดาว

เนื้อหาหลักในการอบรม

1. การดูแลแม่ข่ายรุ่น ระยะตั้งครรภ์ และระยะหลังคลอด ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยแกนนำในชุมชน
2. การดูแลทารกหลังคลอด จนถึง 2 ปี
3. การให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือแม่ข่ายรุ่น
4. การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว การมีบุตรคนแรกอายุมากกว่า 18 ปี ขึ้นไป และการเว้นระยะการมีบุตร อย่างน้อย 2 ปี
5. การวางแผนจัดกิจกรรม การเยี่ยมบ้าน ระบุรายงานและการส่งต่อ การช่วยเหลือมารดาและทารกในชุมชน
6. เครือข่ายดูแลแม่ข่ายรุ่นในชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นำผลจากการประเมินการอบรมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการอบรม รวมไปถึงการจัดการอบรมอาสาสมัครดูแลแม่ข่ายรุ่นครั้งต่อไป

ขอบเขตของการประเมิน

1. ประเมินผลการเรียนรู้โดยทำการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการฝึกอบรมทั้งด้านวิทยากร เนื้อหาการอบรม สื่อประกอบการอบรม ด้านเทคนิค/วิธีการ ด้านสถานที่ ด้านการจัดการฝึกอบรม
3. ประเมินความสนใจในขณะฝึกอบรม (วิทยากรและผู้ประเมินผล)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประเมิน

1. แบบทดสอบวัดผลความรู้ โดยใช้ แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. แบบสอบถาม เพื่อวัดความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการฝึกอบรม
3. สังเกตการณ์ขณะฝึกอบรมโดยเจ้าหน้าที่ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน 1. ประเมินความรู้และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

1.1 การวัดความรู้โดยเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม และใช้ การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธี Pair Sample T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$)

1.2 การประเมินระดับความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยใช้การแปลความหมายข้อมูล ที่อยู่ในรูป คะแนนเฉลี่ย โดยจำแนกเป็น 3 ระดับ เนื่องจากการกำหนดระดับคะแนนที่ผ่านการประเมิน คือจุดกึ่งกลางของ คะแนนเต็ม หมายความว่า ผู้ผ่านการประเมินจะต้องมีคะแนนอย่างน้อย 50% ของคะแนนเต็ม (คะแนนเต็ม 20 คะแนน ค่าคะแนนผ่านการประเมิน เท่ากับ 10 คะแนน) ดังนั้นการแบ่งช่วงปลายด้านค่าต่ำจึงเป็น 2 เท่า ของด้าน ค่าสูง

ทำให้การแบ่งช่วงความกว้างจึงเป็น 4 ส่วน ดังนี้ 2 1 1 รวมแล้วจะมีทั้งหมด 4 ส่วน สำหรับการหาความกว้างของแต่ละช่วงสามารถคำนวณได้จาก (ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด)/4 คือ ความกว้างของ 1 ส่วน = $(20 - 0)/4 = 5$ ผลการวิเคราะห์ มีช่วงการประมาณค่า คะแนนเฉลี่ย จัดทำเป็นเกณฑ์การประเมินผลเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 00.00 – 10.00 ระดับความรู้ ควรปรับปรุง

คะแนน 10.01 – 15.00 ระดับความรู้ ปานกลาง

คะแนน 15.01 – 20.00 ระดับความรู้ ดี

1.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ (คือ การประเมินเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่า สามารถได้รับหรือมีความรู้เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด)

คำนวณจากสูตร ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ = คะแนนการเรียนรู้ $\times 100$ / คะแนนความน่าจะเป็น

คะแนนการเรียนรู้ = คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรม (Post Test) – คะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรม (Pre Test)

คะแนนความน่าจะเป็น = คะแนนเต็ม – คะแนนเฉลี่ยก่อนอบรม (Pre Test)

มีสมมุติฐานในการประเมิน ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อยร้อยละ 80 มีความรู้เพิ่มขึ้น

2. ประเมินผลความพึงพอใจต่อการจัดการอบรมของผู้เข้ารับการอบรม

โดยใช้การแปลความหมายข้อมูล ที่อยู่ในรูปค่าเฉลี่ย โดยจำแนกเป็น 5 ระดับ สำหรับหาความกว้างของแต่ละช่วงสามารถคำนวณได้จาก (ค่าสูงสุด – ค่าต่ำสุด)/5 ดังนั้น ความกว้างของ 1 ระดับชั้น = $(5-1)/5 = 0.8$

คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จะถูกแปรผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

มีสมมุติฐานในการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จะมีความพึงพอใจในการจัดการฝึกอบรมครั้งนี้

3. ประเมินความสนใจในขณะเข้าร่วมการอบรม

โดยการประเมินความคิดเห็นจากทีมวิทยากร การประเมินจากการสังเกตการณ์ของผู้ประเมิน และการประเมินจากความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรม เพื่อประเมินความสนใจของผู้รับการฝึกอบรมอย่างน้อย 80% ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจในระหว่างการอบรมในครั้งนี้

การประเมินผลการอบรม

1. ด้านข้อมูลทั่วไป

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม “การอบรมหลักสูตร : อาสาสมัครจิตอาสา ดูแลแม่ข่ายรุ่นในชุมชน” มีจำนวนทั้งสิ้น 16 คน มีผู้ตอบแบบประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม 15 คน (มีผู้เข้าร่วมการอบรมขอลากลับก่อนเสร็จสิ้นการอบรม เนื่องจากติดภารกิจ จึงมิได้รับการประเมินความรู้หลังการอบรม) ผู้เข้าอบรมเป็นเพศชายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และเป็นเพศหญิงจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.30 มีอายุสูงสุด 48 ปี ต่ำสุด 16 ปี อายุ เฉลี่ย เท่ากับ 35 ปี เป็นแม่ข่ายรุ่น จำนวน 3 คน อายุ 16 ปี 1 คน และ 18 ปี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ผู้เข้าอบรมจบ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีคิด จำนวน 10 คนเป็นร้อยละ 66.67 ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คิดเป็นร้อยละ 26.67 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.67 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพแม่บ้านและ รับจ้างทั่วไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รับราชการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ เป็นผู้ นำ ชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	4	26.70
หญิง	11	73.30
2. อายุ (ปี)		
ต่ำสุด	16	
สูงสุด	48	
อายุเฉลี่ย	35	
3. การศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	66.66
ปริญญาตรี	4	26.66
สูงกว่าปริญญาตรี	1	6.66
4. อาชีพ		
แม่บ้านรับจ้างทั่วไป	8	53.33
รับราชการ	5	33.33
ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน อบต.	2	13.33

ด้านความรู้ ผลการประเมินการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้คะแนนทดสอบก่อนฝึกอบรมโดยเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 15 คะแนน ส่วนคะแนนทดสอบหลังฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ย 18 คะแนน เมื่อทำการทดสอบสมมุติฐานด้วยวิธีทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ($\alpha = 0.05$) พบว่าไม่มีความแตกต่างของความรู้ก่อนและหลังการอบรม (p value =8.848) พบว่าความรู้ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ดังรายละเอียดปรากฏตาม ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลด้านความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

ข้อมูล	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ	ระดับ	P-value	ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
ก่อนการอบรม	20	17	13	15	75	ปานกลาง	8.848	60 %
หลังการอบรม	20	20	16	18	90	มาก		

ผลการทดสอบความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้สามารถวัดความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากเนื้อหาวิชา ในภาพรวมของหลักสูตรได้กำหนดเกณฑ์คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 (ได้คะแนน 16 คะแนน) ขึ้นไป ให้นับได้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้มาก ส่วนผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อยกว่านี้ จัดเป็นผู้ที่มีความรู้ต่ำ จากผลการประเมินก่อนการฝึกอบรมพบว่า มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จัดอยู่ในกลุ่มผู้มีความรู้ต่ำ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 และเมื่อผ่านการอบรมไปเรียบร้อยแล้วพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 100 จัดอยู่ในกลุ่มผู้มีความรู้มากนอกจากนี้ เมื่อนำคะแนนความรู้ก่อนและ หลังของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละคนมาเปรียบเทียบกับพบว่า ภายหลังการอบรมไปแล้วมีจำนวนผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมที่มีความรู้เพิ่มขึ้น ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3 และ 4 ตารางที่ 3แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำแนกตามระดับความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการอบรม จำแนกตามระดับความรู้ของผู้เข้ารับการอบรม

ระดับความรู้	ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม		หลังเข้ารับการฝึกอบรม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้มาก	7	47	15	100
ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ต่ำ	8	53	0	0

ผลการประเมิน พบว่า ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมอย่างน้อย ร้อยละ 80 ของผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น เป็นไปตามสมมติฐาน ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ระดับความรู้	ร้อยละ (ของผู้เข้ารับการอบรม)	
	ก่อนเข้ารับการอบรม	หลังเข้ารับการอบรม
1. ควรปรับปรุง	0	0
2. ปานกลาง	53	0
3. ดี	47	100
รวม	100	100

ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่แสดงความเห็นว่ามีความรู้ในการดูแลแม่ข่ายรุ่นเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 5 ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม แยกรายชื่อ

ข้อมูล	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การดูแลแม่ข่ายรุ่นในชุมชน ถือเป็นเรื่องส่วนตัวซึ่งแม่ข่ายรุ่นและครอบครัวต้องแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง	13	86.66	14	93.33
2. การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นภาระของสังคม เมื่อวัยรุ่นมีปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม วัยรุ่นควรจัดการแก้ไขปัญหาเอง	14	93.33	15	100
3. การค้นหาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้วัยรุ่นได้รับบริการฝากครรภ์เร็วหรือก่อนอายุครรภ์ 12 สัปดาห์	12	80	15	100
4. การฝากครรภ์คุณภาพ หญิงตั้งครรภ์ต้องมารับบริการฝากครรภ์อย่างน้อยครบ 4 ครั้ง ตามเกณฑ์	9	60	15	100
5. การที่หญิงตั้งครรภ์เสี่ยงต่อพิษณุ ไม่ใช่เพราะลูกในครรภ์แย่งแคลเซียมจากฟันแม่ แต่เกิดจากแม่กินจุบจิบมากขึ้น ทำให้มีการหลังกรดมากจนไปกัดกร่อนฟันทำให้ฟันผุ	8	53.33	14	93.33

ข้อมูล	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. การเยี่ยมแม่วัยรุ่นหลังคลอด อาสาสมัครจิตอาสา ต้องสามารถจัดการแก้ไขปัญหาทุกอย่างของแม่วัยรุ่นได้	10	66.66	14	93.33
7. การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ คือการส่งเสริมให้แม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่และให้น้ำแก่ทารกจนอายุ 6 เดือน	3	20	12	80
8. เมื่อแม่วัยรุ่นหลังคลอดมีอาการ เต้านมบวมแดง หัวนมแตก น้ำคาวปลา มีกลิ่นเหม็น ปวดศีรษะ เป็นอาการผิดปกติที่พบได้เป็นประจำหลังคลอด จะหายได้เอง ไม่จำเป็นต้องส่งต่อหญิงไปโรงพยาบาล	8	53.33	11	73.33
9. การส่งต่อแม่หลังคลอดไปรับการรักษาที่เหมาะสมสามารถส่งต่อ ไปที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือสถานบริการสุขภาพใกล้บ้าน	13	86.66	13	86.66
10. เมื่อมารับบริการฝากครรภ์ แม่ตั้งครรภ์ทุกคนจะได้รับตรวจร่างกายและตรวจเลือดเท่านั้น	12	80	13	86.66
11. ในระหว่างการตั้งครรภ์ แม่ตั้งครรภ์ไม่ควรออกกำลังกายหรือทำงานบ้านใด ๆ เลย	14	93.33	15	100
12. เมื่อมีเหตุฉุกเฉิน แม่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ สามารถโทรศัพท์ไปที่ หมายเลข 1669 เพื่อขอความช่วยเหลือและนำส่งโรงพยาบาล	14	93.33	15	100
13. ในกรณีที่แม่ตั้งครรภ์มีการติดเชื้อ เอชไอวี หากได้รับยาต้านไวรัส AZT ในระหว่างการตั้งครรภ์ จะสามารถลดการติดเชื้อ เอชไอวี จากแม่สู่ลูกได้	12	80	13	86.66
14. การที่แม่ตั้งครรภ์มีภาวะเลือดจางจากการขาดธาตุเหล็กจะมีผลต่อร่างกายของแม่และลูก แม่อาจตกเลือดหลังคลอด ลูกมีพัฒนาการล่าช้า และเจริญเติบโตช้า	14	93.33	15	100
15. ในระหว่างการตั้งครรภ์ แม่ตั้งครรภ์ไม่จำเป็นต้องได้รับวิตามินเสริม เพียงรับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบก็เพียงพอแล้ว	14	93.33	15	100

ข้อมูล	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
16. ภาวะซึมเศร้าหลังคลอดของแม่วัยรุ่น เป็นอาการปกติทั่วไปที่เกิดขึ้นหลังคลอด ไม่จำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ	15	100	15	100
17. ผู้ปกครองเด็ก อายุ 0-6 ปี ที่พ่อหรือแม่มีสัญชาติไทยและมีรายได้ไม่น้อยกว่า 100,000 บาท ต่อปี สามารถลงทะเบียนขอรับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด 700 บาท ได้ที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	1	6.66	5	33.33
18. บทบาทที่สำคัญของอาสาสมัครจิตอาสาดูแลแม่วัยรุ่นในชุมชน คือ การค้นหาแม่วัยรุ่นตั้งครรภ์และแม่วัยรุ่นหลังคลอดทุกรายเพื่อวางแผนเยี่ยมบ้านและให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม	15	100	15	100
19.เทคนิคสำคัญในการทำให้นมแม่ไหลเร็วคือ ดูดเร็ว ดุดบ่อย และดูดถูกวิธี	15	100	15	100
20.ภาวะครรภ์เป็นพิษ หมายถึง ภาวะความดันโลหิตสูงมากกว่าหรือเท่ากับ 140/90 มิลลิเมตร ร่วมกับการมีภาวะโปรตีนในปัสสาวะในแม่ตั้งครรภ์	12	80	14	93.33

จากตารางที่ 4 พบว่าข้อที่มีผู้ตอบผิดมากที่สุดคือ ข้อ 17. ผู้ปกครองเด็ก อายุ 0-6 ปี ที่พ่อหรือแม่มีสัญชาติไทยและมีรายได้ไม่น้อยกว่า 100,000 บาท ต่อปี สามารถลงทะเบียนขอรับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด 700 บาท ได้ที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งคำตอบที่ถูกต้องคือ ผู้ปกครองเด็ก อายุ 0-6 ปี ที่พ่อหรือแม่มีสัญชาติไทยและมีรายได้ไม่น้อยกว่า 100,000 บาท ต่อปี สามารถลงทะเบียนขอรับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด 600 บาท ได้ที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยมีผู้ตอบถูกเพียง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของผู้เข้าอบรมทั้งหมด รองลงมาคือข้อ 8. เมื่อแม่วัยรุ่นหลังคลอดมีอาการ เต้านมบวมแดง หัวนมแตก น้ำคาวปลา มีกลิ่นเหม็น ปวดศีรษะ เป็นอาการผิดปกติที่พบได้เป็นประจำหลังคลอด จะหายได้เอง ไม่จำเป็นต้องส่งต่อหญิงไปโรงพยาบาล ซึ่งคำตอบที่ถูกต้องคือ เมื่อแม่วัยรุ่นหลังคลอดมีอาการ เต้านมบวมแดง หัวนมแตก น้ำคาวปลา มีกลิ่นเหม็น ปวดศีรษะ เป็นอาการผิดปกติที่พบได้เป็นประจำหลังคลอด จะหายได้เอง **จำเป็นต้อง**ส่งต่อหญิงไปโรงพยาบาล มีผู้ตอบถูกจำนวน

11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และ ข้อ 7. การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ คือการส่งเสริมให้แม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่และให้น้ำแก่ทารกจนอายุ 6 เดือน ซึ่งคำตอบที่ถูกต้องคือ การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ คือการส่งเสริมให้แม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่และ**ไม่ควรให้น้ำ**แก่ทารกจนอายุ 6 เดือน มีผู้ตอบถูก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของผู้เข้ารับการอบรม

ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

ตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจต่อการอบรม

ข้อมูลด้านความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวิทยากร	4.51	90.2	มากที่สุด
ด้านความเข้าใจเนื้อหาการอบรม	4.48	89.6	มากที่สุด
ด้านสถานที่อบรม/ ระยะเวลา/ อาหาร	4.55	91	มากที่สุด
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่	4.52	90.4	มากที่สุด
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.25	85	มากที่สุด
ด้านสื่อที่ใช้ในการอบรม	4.65	93	มากที่สุด
ภาพรวม	4.49	89.86	มากที่สุด

ผลการประเมินพบว่าผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจด้านต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับ ความพึงพอใจมากที่สุด

ดังรายละเอียดในตาราง ที่ 7 – ตารางที่ 12

1. ด้านวิทยากร

ตารางที่ 7 แสดงระดับความพึงพอใจด้านวิทยากร

ด้านวิทยากร	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร	4.53	90.6	มากที่สุด
2. การถ่ายทอดของวิทยากร	4.37	87.4	มากที่สุด
3. สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น	4.62	92.4	มากที่สุด
4. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.50	90	มากที่สุด
5. การตอบคำถามของวิทยากร	4.56	91.2	มากที่สุด

2. ด้านความเข้าใจเนื้อหาการอบรม

ตารางที่ 8 แสดงระดับความพึงพอใจด้านเนื้อหาการอบรมและความเข้าใจเนื้อหาของผู้เข้าอบรม

ด้านความเข้าใจเนื้อหาการอบรม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความเหมาะสมของเนื้อหาการอบรม	4.50	89	มากที่สุด
2. การได้รับความรู้ในหัวข้อ ดังนี้			
2.1 การดูแลแม่วัยรุ่น ระยะตั้งครรภ์ และระยะหลังคลอด ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยแกนนำในชุมชน	4.44	88.8	มากที่สุด
2.2 การดูแลทารกหลังคลอด จนถึง 2 ปี	4.50	89	มากที่สุด
2.3 การให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือแม่วัยรุ่น	4.50	89	มากที่สุด
2.4 การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว การมีบุตรคนแรกอายุมากกว่า 18 ปี ขึ้นไป และการเว้นระยะการมีบุตร อย่างน้อย 2 ปี	4.50	89	มากที่สุด
2.5 การวางแผนจัดกิจกรรม การเยี่ยมบ้าน ระบบรายงานและการส่งต่อ การช่วยเหลือมารดาและทารกในชุมชน	4.44	88.8	มากที่สุด
2.6 เครือข่ายดูแลแม่วัยรุ่นในชุมชน	4.50	89	มากที่สุด

3. ด้านสถานที่ ระยะเวลาการอบรม และอาหาร ของผู้เข้าอบรม

ตารางที่ 9 แสดงระดับความพึงพอใจด้านสถานที่ ระยะเวลาการอบรม และอาหาร ของผู้เข้าอบรม

ด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.50	89	มากที่สุด
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.56	91.2	มากที่สุด
3. ระยะเวลาในการอบรม / สัมมนามีความเหมาะสม	4.63	92.6	มากที่สุด
4. อาหารที่เหมาะสม	4.5	89	มากที่สุด

4.ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 10 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่

ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. การบริการของเจ้าหน้าที่	4.69	93.8	มากที่สุด
2. การประสานงานของเจ้าหน้าที่โครงการ	4.63	92.6	มากที่สุด
3. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	4.31	86.2	มากที่สุด
4. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่	4.44	88.8	มากที่สุด

5. ด้านการนำความรู้ไปใช้

ตารางที่ 11 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการนำความรู้ไปใช้

ด้านการนำความรู้ไปใช้	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้	4.31	86.2	มากที่สุด
2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ / ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้	4.31	86.2	มากที่สุด
3. สามารถให้คำปรึกษาแก่แม่ข่ายรุ่นได้	4.13	82.6	มากที่สุด

6. ด้านสื่อที่ใช้ในการอบรม

ตารางที่ 12 แสดงความพึงพอใจด้านสื่อที่ใช้ในการอบรม

ด้านสื่อประกอบการอบรม สื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการดูแลแม่วัยรุ่น	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความเหมาะสมด้านเนื้อหาของสื่อ	4.62	92.4	มากที่สุด
2. รูปภาพและความเหมาะสมของรูปแบบอักษร	4.62	92.4	มากที่สุด
3. ความเข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ในการเผยแพร่ความรู้ต่อในชุมชนได้	4.68	93.6	มากที่สุด

ความประทับใจของผู้เข้าอบรมจากการเข้าร่วมการอบรมครั้งนี้

1. สื่อต่าง ๆ ที่นำมาเสนอเหมาะสมกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. สื่อการสอนมีความเหมาะสมทั้งเนื้อหาและรูปภาพประกอบ
3. ขอบคุนที่นำความรู้และมีโอกาสในการฝึกปฏิบัติในการอบรมครั้งนี้ จะนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมา ไปใช้ และแนะนำให้กับคนในชุมชนต่อไป
4. สถานที่จัดอบรมดี ให้บริการเยี่ยม
5. การให้ความรู้ของทีมวิทยากรและสื่อการสอนมีความเหมาะสม เนื้อหาเข้าใจง่าย สามารถนำไปประกอบการให้ความรู้ และคำแนะนำต่อได้ง่าย
6. เนื้อหาเหมาะสม
7. ผู้จัดอบรมมีความพร้อมในการอบรมดีมาก ได้รับความรู้ดีมาก
8. มีความสมบูรณ์ในการอบรม วิทยากรและทีมงานทุกคนเป็นกันเอง
9. การอบรมเข้าใจง่าย เหมาะสม สื่อดี
10. เข้าใจดี สามารถนำไปแนะนำวัยรุ่นรุ่นต่อได้ สื่อดี

ข้อเสนอแนะในการอบรมในครั้งนี้

1. เนื้อหาการอบรมเหมาะสม การนำเสนอถ้าปรับภาษาเพิ่มเติมตามท้องถิ่นจะสามารถนำไปใช้ในพื้นที่ที่มีความแตกต่างได้ดี
2. สื่อที่ใช้เหมาะสม เนื้อหาเหมาะสม อ่านง่าย เข้าใจง่าย เหมาะสำหรับการนำเสนอ ตัวการ์ตูนน่าจะมีผู้ช่วยด้วย

อภิปรายผล

จากการประเมินผลภาพรวมทั้ง โครงการ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่มีความรู้ก่อนการฝึกอบรมอยู่ใน ระดับ ปานกลาง หลังจากการเข้ารับการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น เป็นระดับดี ส่วนด้านความพึงพอใจต่อการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีระดับความพึงพอใจมากที่สุดในทุกด้านสำหรับเรื่องความสนใจในการเข้า รับการฝึกอบรมผู้ประเมิน เห็นว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความสนใจที่จะรับฟังเรื่องต่างๆ เพื่อนำไปปฏิบัติ ได้อย่างถูกต้อง สามารถเข้าใจใน เนื้อหาและสามารถปฏิบัติย้อนกลับหลังจากการฝึกปฏิบัติได้ โดยพิจารณาได้จาก

การซักถามการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสาธิตย้อนกลับ ผู้เข้าอบรมมีความสนใจ ตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอบรมผู้ประเมินมีความเห็นว่าโครงการฝึกอบรม“อาสาสมัครจิตอาสา ดูแลแม่วัยรุ่นในชุมชน” ในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปผลการประเมิน

1. การจัดการอบรม “อาสาสมัครจิตอาสา ดูแลแม่วัยรุ่นในชุมชน” กำหนดเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 15 คน มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผ่านการฝึกอบรมทั้งสิ้น 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. ผู้ผ่านการอบรม “อาสาสมัครจิตอาสา ดูแลแม่วัยรุ่นในชุมชน” ได้คะแนนทดสอบก่อนฝึกอบรม โดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 15.00 ส่วนคะแนนทดสอบหลังฝึกอบรมได้ คะแนนเฉลี่ย 18.00 คะแนน ในกรณีไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ก่อนและหลังการอบรม ของผู้เข้ารับการอบรมนั้น อาจเกิดจากผู้เข้ารับการอบรมเป็น อสม. ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องการดูแลมารดาและทารกก่อนเข้าอบรมอยู่ในระดับดีอยู่แล้ว จึงทำให้คะแนนก่อนการอบรมและคะแนนหลังการอบรมไม่มีความแตกต่างทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตาม ภายหลังการอบรมผู้เข้าอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 100 เมื่อเปรียบเทียบจากคะแนนรายบุคคล
3. ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อย่างน้อย 80% ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจ ในการจัดฝึกอบรม อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.86

*ได้รับอนุญาตจากอาสาสมัครจิตอาสา ดูแลแม่วัยรุ่นในชุมชนและเจ้าหน้าที่ทุกท่านในการเผยแพร่ภาพถ่ายนี้แล้ว